

บทที่ 3

วิธีดำเนินการวิจัย

การวิจัยครั้งนี้ มุ่งที่จะศึกษาสภาพปัญหาและความคิดเห็น ของผู้บริหารโรงเรียน และครู เกี่ยวกับการวัดผลและประเมินผลจากสภาพที่แท้จริง โดยใช้แฟ้มสะสมผลงาน ในโรงเรียนประถมศึกษา สังกัดสำนักงานการประถมศึกษาจังหวัดมหาสารคาม 2 ด้าน คือ

1. ด้านความรู้ความเข้าใจ
2. ด้านทักษะ

ซึ่งในบทนี้จะกล่าวถึงลักษณะประชากรและกลุ่มตัวอย่าง เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย วิธีเก็บรวบรวมข้อมูลและการวิเคราะห์ข้อมูล ดังต่อไปนี้

ลักษณะประชากรและกลุ่มตัวอย่าง

1. ประชากร แบ่งออกเป็น 2 กลุ่ม คือ

- 1.1 ผู้บริหาร คือ ผู้ที่ดำรงตำแหน่งเป็นผู้บริหารโรงเรียนประถมศึกษา สังกัดสำนักงานการประถมศึกษาจังหวัดมหาสารคาม ได้แก่ ครูใหญ่ อาจารย์ใหญ่ ผู้อำนวยการโรงเรียนหรือผู้รักษาการในตำแหน่งดังกล่าว จำนวน 581 คน
- 1.2 ครู คือ ผู้ที่ได้รับการบรรจุแต่งตั้งให้ดำรงตำแหน่งเป็นข้าราชการครู ในโรงเรียนประถมศึกษา สังกัดสำนักงานการประถมศึกษาจังหวัดมหาสารคาม จำนวน 6,364 คน

2. กลุ่มตัวอย่าง เลือกรจากประชากรซึ่งเป็นผู้บริหารโรงเรียน 581 คน และครู จำนวน 6,364 คน กำหนดการสุ่มตัวอย่างโดยใช้วิธีลำดับชั้น (Stratified random sampling) และกำหนดขนาดของกลุ่มตัวอย่าง ตามตารางของ Krejcie และ Morgan ได้ผู้บริหารโรงเรียน 234 คน และครู 364 คน

ตารางที่ 8 จำนวนประชากรและกลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการวิจัย

อำเภอ กิ่งอำเภอ	จำนวนประชากร					
	ครู		ผู้บริหารโรงเรียน		รวม	
	ประชากร	กลุ่มตัวอย่าง	ประชากร	กลุ่มตัวอย่าง	ประชากร	กลุ่มตัวอย่าง
เมือง	915	52	68	28	983	80
กันทรวิชัย	523	30	51	21	574	51
โกสุมพิสัย	882	51	74	30	956	81
เขิงยืน	408	23	38	15	446	38
นาเชือก	400	23	46	18	446	41
นาคูน	279	16	31	13	310	29
บรบือ	715	41	66	27	781	68
พยัคฆภูมิพิสัย	596	34	55	22	651	56
วาปีปทุม	786	45	71	28	857	73
แกดำ	212	12	21	8	233	20
ยางสีสุราช	238	14	23	9	261	23
กุฉีกรัง	244	14	23	9	267	23
ชื่นชม	166	9	14	6	180	15
รวมทั้งสิ้น	6,364	364	581	234	6,945	598

3. ตัวแปร ในการวิเคราะห์ข้อมูลสภาพปัญหาและความคิดเห็นของครู
และผู้บริหารโรงเรียน เกี่ยวกับการวัดผลและประเมินผลจากสภาพที่แท้จริง โดยใช้แฟ้ม
สะสมผลงาน ดังนี้

3.1 ตัวแปรต้น คือ

3.1.1 ตำแหน่ง

3.1.2 เพศ

3.1.3 อายุตัว

3.1.4 อายุราชการ

3.1.5 วุฒิทางการศึกษา

3.1.6 การเคยได้รับการอบรม เรื่องการวัดผลและประเมินผล

จากสภาพที่แท้จริง โดยใช้แฟ้มสะสมผลงาน

3.1.7 การเคยศึกษาเอกสารตำรา เรื่องการวัดผลและประเมินผล

จากสภาพที่แท้จริง โดยใช้แฟ้มสะสมผลงาน

3.1.8 การเคยศึกษาในสถานศึกษา เรื่องการวัดผลและประเมินผล

จากสภาพที่แท้จริง โดยใช้แฟ้มสะสมผลงาน

3.2 ตัวแปรตาม คือ สภาพปัญหาและความคิดเห็นของครู

และผู้บริหารโรงเรียน ด้านความรู้ความเข้าใจและด้านทักษะ

เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

1. เครื่องมือที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูล

1.1 ตอนที่หนึ่ง สถานภาพของผู้ตอบแบบสอบถาม แบบ Checklist

จำนวน 8 ข้อ

1.2 ตอนที่สอง แบบสอบถามสภาพปัญหาด้านความรู้ความเข้าใจ

จำนวน 20 ข้อ เป็นแบบสอบถามให้เลือกตอบโดยการกาเครื่องหมาย ✓ หน้าข้อที่ถูกหรือผิด

1.3 ตอนที่สาม แบบสอบถามสภาพปัญหาด้านทักษะเป็นมาตราส่วน

ประมาณค่า 5 ระดับ (Rating Scale) จำนวน 30 ข้อ

2. ขั้นตอนในการสร้างเครื่องมือ

2.1 ศึกษาเอกสาร ทฤษฎี หลักการ และงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง และขอรับ

คำแนะนำจากผู้เชี่ยวชาญ

2.2 กำหนดกรอบแนวคิดในการสร้างเครื่องมือวิจัย

2.3 กำหนดขอบข่ายของคำถามที่จะสร้างตามสาระความสำคัญในกรอบแนว

คิดของการวิจัย 2 ด้าน คือ ด้านความรู้ความเข้าใจและด้านทักษะ ของผู้บริหารโรงเรียนและ

ครู ต่อการวัดผลและประเมินผลจากสภาพที่แท้จริง โดยใช้แฟ้มสะสมผลงาน

2.4 นำแบบสอบถาม ที่สร้างขึ้นเสนอคณะกรรมการที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์

2.5 ปรับปรุงแก้ไขแบบสอบถาม ที่คณะกรรมการที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์

ตรวจพิจารณา

2.6 นำแบบสอบถามที่ผ่านการตรวจพิจารณาของคณะกรรมการที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์ ไปหาผู้เชี่ยวชาญเพื่อพิจารณาความเที่ยงตรงเชิงเนื้อหา ซึ่งประกอบด้วย

2.6.1 นายสุรวาท ทองบุ หัวหน้าโปรแกรมวิชาคณิตศาสตร์

คณะครุศาสตร์ สถาบันราชภัฏมหาสารคาม วุฒิ กศ.ม. สาขาการวัดผลการศึกษา

2.6.2 นายนิคม ชมภูหลง ศึกษานิเทศก์ 8 จังหวัดมหาสารคาม

วุฒิ กศ.ม. สาขาเทคโนโลยีเพื่อการศึกษา

2.6.3 นายโกมล อภัยวงศ์ ผู้ช่วยหัวหน้าการประถมศึกษาอำเภอนาดูน

จังหวัดมหาสารคาม วุฒิ ศษ.ม. สาขาพลศึกษา

2.6.4 นายสถิตย์ แทนทอง หัวหน้าศูนย์บริการการศึกษานอกโรงเรียน

อำเภอกันทรวิชัย จังหวัดมหาสารคาม วุฒิ กศ.ม. สาขาการบริหารการศึกษา

2.6.5 นางงามนิจ คำปลิว อาจารย์ 3 ระดับ 9 โรงเรียนบ้านหัวขัว

อำเภอกันทรวิชัย จังหวัดมหาสารคาม วุฒิ กศ.บ. สาขาภูมิศาสตร์

2.7 ปรับปรุงแก้ไขแบบสอบถาม ตามผู้เชี่ยวชาญแล้วนำแบบสอบถามที่สร้างขึ้นไปทดลองใช้ (try out) จากครูในสังกัดสำนักงานการประถมศึกษาอำเภอกระนวน จังหวัดขอนแก่น จำนวน 30 คน เพื่อหาค่าความเชื่อมั่น โดยใช้ค่าสัมประสิทธิ์แอลฟา

2.8 นำแบบสอบถามที่สร้างขึ้นไปใช้เก็บรวบรวมข้อมูลจากกลุ่มตัวอย่าง
การเก็บรวบรวมข้อมูล

ผู้วิจัยส่งแบบสอบถามไปโรงเรียนโดยบัณฑิตวิทยาลัย สถาบันราชภัฏมหาสารคาม เป็นผู้ออกหนังสือขอความอนุเคราะห์ไปยัง สำนักงานการประถมศึกษาจังหวัดมหาสารคาม และสำนักงานการประถมศึกษาจังหวัดมหาสารคาม ได้จัดส่งหนังสือราชการ ติดต่อประสานงานไปยังสำนักงานการประถมศึกษาอำเภอต่าง ๆ ในจังหวัดมหาสารคาม เพื่อขออนุญาตเก็บข้อมูลตามจำนวนกลุ่มตัวอย่าง และเก็บรวบรวมข้อมูลได้ตามรายละเอียด ดังนี้

1. ผู้บริหารโรงเรียน จากกลุ่มตัวอย่าง 234 คน เก็บรวบรวมแบบสอบถาม และเลือกแบบสอบถามที่ไม่สมบูรณ์ออก คงเหลือ 230 ฉบับ คิดเป็นร้อยละ 98.29
 2. ครู จากกลุ่มตัวอย่าง 364 คน เก็บรวบรวมแบบสอบถามและเลือกแบบสอบถามที่ไม่สมบูรณ์ออก คงเหลือ 338 ฉบับ คิดเป็นร้อยละ 92.86
- รวมแบบสอบถามทั้งหมด 598 คน เก็บรวบรวมข้อมูลได้ 568 คน เป็นร้อยละ 94.98

สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล

1. การวิเคราะห์ข้อมูลใช้วิธีการวิเคราะห์ข้อมูล ดังนี้

- 1.1 ค่าร้อยละ (สมทรง อัครกุล. 2538 : 149)

$$\text{สูตร ร้อยละ} = \frac{\text{ตัวเลขที่ต้องการเปรียบเทียบ} \times 100}{\text{จำนวนเต็ม}}$$

- 1.2 ค่าเฉลี่ย (\bar{X}) (เกษม สาหร่ายทิพย์. 2531 : 90)

มหาวิทยาลัยราชภัฏมหาสารคาม
RAJABHAT MAHASARAKHAM UNIVERSITY

$$\text{สูตร } \bar{X} = \frac{\sum X}{n}$$

เมื่อ \bar{X} คือ ค่าเฉลี่ย

$\sum X$ คือ ผลรวมของคะแนนทั้งหมด

n คือ ขนาดกลุ่มตัวอย่าง

1.3 ค่าส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S.D.) (เกษม สหายทิพย์. 2531 : 114)

$$\text{สูตร S.D.} = \sqrt{\frac{n \sum X^2 - (\sum X)^2}{n(n-1)}}$$

เมื่อ S.D. คือ ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน
 $\sum X$ คือ ผลรวมของคะแนนทั้งหมด
 $\sum X^2$ คือ ผลรวมของกำลังสองของคะแนนทั้งหมด
 n คือ ขนาดกลุ่มตัวอย่าง

1.4 สัมประสิทธิ์แอลฟา (เกษม สหายทิพย์. 2531 : 168)

$$\text{สูตร } \alpha = \frac{K}{K-1} \left[\frac{1 - \sum S_i^2}{S_t^2} \right]$$

มหาวิทยาลัยราชภัฏมหาสารคาม
 RAJABHAT MAHASARAKHAM UNIVERSITY

เมื่อ α คือ สัมประสิทธิ์ความเที่ยงของแบบสอบถาม
 K คือ จำนวนข้อคำถามในแบบสอบถาม
 $\sum S_i^2$ คือ ผลรวมของความแปรปรวนของคะแนนในข้อคำถาม
 แต่ละข้อ
 S_t^2 คือ ความแปรปรวนของคะแนนจากแบบสอบถามทั้งฉบับ

1.5 t - test (บุญธรรม กิจปรีดาบริสุทธิ์. 2534 : 271)

$$\text{สูตร } t = \frac{\bar{X}_1 - \bar{X}_2}{\sqrt{\frac{S_1^2}{n_1} + \frac{S_2^2}{n_2}}}$$

เมื่อ \bar{X} คือ คะแนนเฉลี่ย
 S คือ ความแปรปรวนของคะแนน
 n คือ จำนวนประชากร

2. การวิเคราะห์ข้อมูลใช้สถิติในการวิเคราะห์ข้อมูล ดังนี้

2.1 ค่าเฉลี่ย (\bar{X}) โดยให้ค่าคะแนน การวัดความรู้ความเข้าใจ สำหรับแบบสอบถาม (Test) ดังนี้

2.1.1 ตอบถูก มีคะแนน เท่ากับ 1

2.1.2 ตอบผิด มีคะแนน เท่ากับ 0

2.2 ค่าเฉลี่ย (\bar{X}) โดยให้ค่าคะแนนการวัดด้านทักษะ (Rating Scale) ดังนี้

2.2.1 มากที่สุด มีค่าคะแนน เท่ากับ 5

2.2.2 มาก มีค่าคะแนน เท่ากับ 4

2.2.3 ปานกลาง มีค่าคะแนน เท่ากับ 3

2.2.4 น้อย มีค่าคะแนน เท่ากับ 2

2.2.5 น้อยที่สุด มีค่าคะแนน เท่ากับ 1

3. ค่าส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S.D.) จากสภาพปัญหาและความคิดเห็นของครูและผู้บริหารโรงเรียน ในการวัดผลและประเมินผล จากสภาพที่แท้จริง โดยใช้แฟ้มสะสมผลงาน

4. เปรียบเทียบความคิดเห็นของกลุ่มตัวอย่างเกี่ยวกับการวัดผลและประเมินผล จากสภาพแท้จริงโดยใช้แฟ้มสะสมผลงาน โดยวิธีวิเคราะห์ทดสอบแบบ t - test

5. การวิเคราะห์ข้อมูลใช้โปรแกรมสำเร็จรูป SPSS 10.0 For Windows

6. เกณฑ์การแปลผลจากการวิเคราะห์ข้อมูลจากค่าเฉลี่ย

6.1 ด้านความรู้ความเข้าใจ (สำนักงานคณะกรรมการการอุดมศึกษา
แห่งชาติ. 2540 : 5)

ร้อยละ 80 - 100 หมายถึง มีความรู้ความเข้าใจ ดีมาก

ร้อยละ 70 - 79 หมายถึง มีความรู้ความเข้าใจ ดี

ร้อยละ 60 - 69 หมายถึง มีความรู้ความเข้าใจ ปานกลาง

ร้อยละ 50 - 59 หมายถึง มีความรู้ความเข้าใจ น้อย

ร้อยละ 0 - 49 หมายถึง มีความรู้ความเข้าใจ น้อยมาก

6.2 ด้านทักษะ (บุญชม ศรีสะอาด. 2535 : 100)

4.51 - 5.00 หมายถึง มีทักษะด้านนี้ มากที่สุด

3.51 - 4.50 หมายถึง มีทักษะด้านนี้ มาก

2.51 - 3.50 หมายถึง มีทักษะด้านนี้ ปานกลาง

1.51 - 2.50 หมายถึง มีทักษะด้านนี้ น้อย

1.00 - 1.50 หมายถึง มีทักษะด้านนี้ น้อยมาก